

Про державну реєстрацію створення професійної спілки

Право створювати організації та вступати до них з метою захисту своїх трудових прав та інтересів є одним із найбільш важливих соціально-економічних прав людини, яке закріплене Конституцією України. Громадяни мають право на участь у професійних спілках з метою своїх трудових і соціально-економічних прав та інтересів. Можливість безперешкодного об'єднання громадян у профспілки є одним із найбільш соціально значимих прав громадян у сучасному демократичному суспільстві.

Порядок створення, діяльності та здійснення державної реєстрації профспілкових організацій регулюється Законом України «Про професійні спілки їхні права і гарантії діяльності» (далі – Закон про професійні спілки) та Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб підприємців та громадських формувань» (далі – Закон про реєстрацію).

Громадяни України мають право на основі вільного волевиявлення без будь-якого дозволу створювати профспілки, вступати до них та виходити з них на умовах і в порядку, визначених їх статутами, брати участь у роботі профспілок. Іноземні громадяни та особи без громадянства не можуть створювати профспілки, але можуть вступати до профспілок, якщо це передбачено їх статутами.

Професійні спілки створюються з метою здійснення представництва та захисту трудових, соціально-економічних прав та інтересів членів профспілки. Діяльність профспілок будується на принципах законності та гласності. Інформація щодо їх статутних і програмних документів є загальнодоступною.

Відповідно до статті 1 Закону про професійні спілки, профспілка - це добровільна неприбуткова громадська організація, що об'єднує громадян, пов'язаних спільними інтересами за родом їх професійної (трудової) діяльності (навчання).

Членами профспілок можуть бути особи, які працюють на підприємстві, в установі або організації незалежно від форм власності і видів господарювання, у фізичної особи, яка використовує найману працю, особи, які забезпечують себе роботою самостійно, особи, які навчаються в навчальному закладі. Статутом (положенням) профспілки може бути передбачено членство у профспілці осіб, зайнятих творчою діяльністю, членів фермерських господарств, фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності, а також осіб, які навчаються у професійно-технічних або вищих навчальних закладах, осіб, які звільнилися з роботи чи служби у зв'язку з виходом на пенсію або які тимчасово не працюють.

З метою виконання своїх статутних завдань профспілки, їх організації (якщо це передбачено статутом) мають право на добровільних засадах створювати об'єднання (ради, федерації, конфедерації тощо) за галузевою, територіальною або іншою ознакою, а також входити до складу об'єднань та вільно виходити з них.

Для представництва і здійснення захисту прав та інтересів членів профспілок на відповідному рівні договірному регулювання трудових і соціально-економічних відносин профспілки, організації профспілок можуть мати статус первинних, місцевих, обласних, регіональних, республіканських, всеукраїнських.

Профспілка, об'єднання профспілок набувають права юридичної особи з моменту затвердження статуту (положення). Статусу юридичної особи набувають також організації профспілки, які діють на підставі її статуту.

Для державної реєстрації профспілкової організації подаються документи, визначені частиною 1 статті 17 Закону про реєстрацію та статтею 16 Закону про професійні спілки, а саме:

1) заява про державну реєстрацію створення юридичної особи (форма 1 затверджена Наказом Міністерства юстиції України 18 листопада 2016 року № 3268/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 29 серпня 2018 року № 2824/5);

2) протокол з'їзду, конференції, установчих або загальних зборів членів профспілки;

3) відомості про виборні органи;

4) список учасників з'їзду, конференції, установчих або загальних зборів членів профспілки;

5) у разі прийняття рішення про здійснення діяльності на підставі статуту профспілки вищого статусу подається повідомлення;

б) статут (за наявності).

Слід зазначити, що орган державної реєстрації не може відмовити в реєстрації профспілки, об'єднання профспілок. А у разі невідповідності поданих документів профспілки, об'єднання профспілок зазначеному статусу суб'єкт державної реєстрації пропонує профспілці, об'єднанню профспілок надати додаткову документацію, необхідну для підтвердження статусу.

Строк розгляду документів, поданих для державної реєстрації щодо професійної спілки, її організації або об'єднання, організації роботодавців, її об'єднання – не пізніше 15 робочих днів з дати подання документів для державної реєстрації.

Адміністративний збір за державну реєстрацію професійної спілки не справляється.

Вищезазначений пакет документів необхідно подати до Головних територіальних управлінь юстиції за місцезнаходженням профспілкової організації.

**Головний спеціаліст відділу державної реєстрації друкованих засобів масової інформації та громадських формувань
Управління державної реєстрації Головного територіального управління юстиції
у місті Києві - державний реєстратор**

О.Г. Колеснік